Ե. ՏԱՐԻ ՔԵՐԻ 1548 25 haziran 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ՇԱԲԱԹ 25 ՅՈՒՆԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլար.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 — ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ — Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի Բոլ Պիլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐԶՈՒԵՑԱՒ

Ֆրանսա ինչո՞ւ կը վարանի բռնելու ՀԻԹԼԷՐԻ ԵՐԿԱՐԱԾ ՁԵՌՔԸ

Արտաքին գործերու նախարարին յատկանշական մէկ ճառը

ՓԱՐԻԶ 24.— Վարչապետ Լէօն Պլում, ծերակոյտին և արտաքին նախարար Իվոն Տէլպոյ, խորհրդարանին մէջ կարդացին արտաքին քաղաքականութեան մասին կառավարութեան յայտարարութիւնը, որ կ'ըսէ մասնաւորաբար.—

Ֆրանսա ոչ թէ պայմանաւոր այլ բոլոր ժողովուրդներուն հետ խաղաղութիւն մը կ'ուզէ դիտնալով որ խաղաղութիւնը անբաժանելի է։ Հակառակ Ազգաժողովի ենթարկուած փորձարկութեանց, Ֆրանսա հաւատարիմ կը մնայ անոր և վճռած է հաւաքական ապահովութեան աւելի ազդու կազմակերպութեամբ մը օժտել զայն։ Ֆրանսա, հաւատարիմ Ազգաժողովի ուխտին, մա նակցեցաւ Իտալիոյ դէմ պատիժներուն, հակառակ այն բարեկամութեան որ կը կապէ երկու ժողովուրդները։ Որովհետև Ֆրանս. աւանդութիւնը կ'ուզէ հաւատարիմ մնալ սա ձնուած պարտաւորութեանց։ Եթովպիոյ պարտութենէն յետոյ ի՞նչ կ'արժէր շարունակել անազդու պատիժները, որոնք խորհրդանշան մը սկսած էին դառնալ այլեւս։ Հարկ է փոխով բարեփոխել Ազգաժողովի Ուխտը։ Հաւաքական ապահովութիւնը պէտք է յենու շրջանային սիրալիր համաձայնութեանց վրայ, որոնց ստոր դիր պետութիւնները պատրաստ ըլլալու են, Ազգաժողովի որոշումին վրայ, ի գործ դնելու իրենց բոլոր ուժերը նախայարձակին դէմ։

Կառավարութիւնը առաջիկայ ամիսներուն պիտի փութայ բանակցութեանց ձեռնարկելու շրջանայ ն ուխտերու իրագործման համար մասնաւորաբար բոլոր դանուբեան պետութեանց միջեւ։ Միջերկրականեան մասը Միջերկրականի մէջ ամէն ոտնձգութեան չարժման դէմ։ Համաձայնութեան մը իրագործումը արեւմտեան Եւրոպայի մէջ, միմիայն Ֆրանսայէ կախում չունի, այլ Լօքարնոն պարտադրողական է։ Ֆրանսա հաստատած է որ Իտալիա պիտի բերէ անհրաժեշտ գործակցութիւնը և չի տարակուիր անգլ. օժանդակութենէն, Ֆրանքլանգլ. գործակցութիւնը հիմնական ապահովութիւն մը ըլլալուն խաղաղութեան։

Ֆրանսա կը վստահի ամերիկեան դամկավարութեան բարեկամական ղրացումներուն, կորովի աջակցու եան Սովէէթ Ռուսիոյ, Ֆրանքլինի բարեկամութեան։ Ֆրանսա կը վստահի Պելճիքայի, Փոքր Համաձայնութեան, Պալքանեան Համաձայնութեան և Սպանիոյ վրայ, որոնք այնքան ապացոյցներ տուած են Ազգաժողովի հանդէպ իրենց հաւատարմութեան մասին։

ՀԻԹԼԷՐԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄՔԸ

Հիթլէր բազմաթիւ անգամներ յայտարարեց իր խաղաղութեան կամքը։ Ֆրանսա չի տարակուսիր անոր խօսքին վրայ, բայց պարտի նկատի առնել գերման յարաձուն վերազինումը, Վերսայլի ուխտերուն զին. տրամադրութեանց ջնջումը և այն իրողութիւնը թէ Գերմանիա ցարդ չի պատասխանեց անգլ. հարցարանին։

Պիտի քննենք գերման առաջարկները, այնտեղ համաձայնութեան խարիսխ մը գտնելու բաղձանքով, բայց համաձայնութիւն մը իրագործելի է միայն այն ատեն երբ սկզբունքով կը համապատասխանէ անբաժանելի խաղաղութեան, առանց սպառնալու ո և է երկրի։

Ազգ. պաշտպանութեան անհրաժեշտութեանց ոչ մէկը առաջ զանց առնելու Ֆրանսա պատրաստ է միջազգային զինաթափման մը, ազգերու հաւասարութեան հակակշռին դերքեւ։ Հակառակ Ֆրանսայի և Անգլիոյ ջանքերուն Գերմանիա ցարդ չի պատասխանեց արեւմտեան օդային ուխտի մը և մեծապէս բաղձալի օդային զինաթափման համաձայնութեան մը իրագործման մասին կատարուած առաջարկներուն։

Յայտարարութիւնը յետոյ կոչ կ'ուղղէ միջազգային գործակցութեան համար խաղաղութեան կապուած բոլոր ժողովուրդներուն։

Կատարուած վիճաբանութիւններէն յետոյ Խորհրդարանը վստահութիւն յայտնեց կառավարութեան։

ՊԼՈՒՄ ԺԸՆԵՒ Կ'ԵՐԹԱՑ

ՓԱՐԻԶ, 24.— Մ. Պլում շաբաթ օր պիտի մեկնի Ժընեւ և պիտի նախագահէ Ֆրանս. պատուիրակութեան։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ԳԵՄՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 24.— Գերման մամուլը լայն սիւնակներ կը յատկացնէ արտաքին քաղաքականութեան մասին Ֆրանս. խորհրդարանի տիճաբանութեանց։

Մամուլը մասնաւորաբար վեր կ'առնէ Տէլպոյի յայտարարութեան այն մասը, ուր մէջ բերուած են Հիթլէրի նախկին պատերազմիկներուն ուղղեալ խօսքերը Թերթերը այս մասին գոհունակութիւն յայտնելով նանդերձ կը մատնանշեն Ֆրանս կառավարութեան կողմէ ընդգրկուած քաղաքական Ձեւն սխալները։

Թերթերը դիտել կուտան որ Պարթուի սխալներն էին որ մղեցին Գերմանիան զին. ապատութիւն ձեռք բերելու և ջնջելու Վէրսայլի դաշնագիրը։

Պլում կը մոռնայ ըսելու որ—դիտել կուտայ մամուլը—Հիթլէր խորհեցաւ միշտ որ Լօքարնոն կը կապէր իրեն Գերմանիան արքան ատեն որ պիտի յարգուէր միւս ազգերու կողմէ։ Արդ, Մոսկուայի հետ Փարիզի ուխտը ջնջած է Լօքարնոյի հիմը։

Շար.ը կարդալ Գ.էջ

ԳԵՐՄԱՆԵՒԻՏԱԼԱԿԱՆ ՖԱՇԻԱԿԱՆ ՃԱԿԱՏ ՄԸ ԿԸ ԿԱՁՄՈՒԻ

ԻՏԱԼ. ՕԴԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 24.— Իտալ. օդային նախարար զօր. Վալլէ և իտալ. օդային ուժերու ընդհ. սպայակոյտի նախագահը այս առաւօտ Պերլինի մօտ Շթասքէն օդանաւ. կայանը հասած են։

ՊԵՐԼԻՆ, 24 — Իտալ. օդային նախարար զօր. Վալլէ այսօր հոս կը սպասուի մասնաւոր օդանաւով։ Պերլին պիտի մնայ մինչեւ այս շաբաթուան վերջաւորութեան։ Զեկոյց մը կը յայտարարէ որ զօր. Վալլէ այստեղ կուգայ փոխադարձելու այցելութիւնը Կէօրինկի և զօր. Միլխի, որոնք 1933ի գարնան կատարած էին իտալ. օդային ուժերուն։

Քաղաք. շրջանակները կ'ըսեն որ նացի մէկ քանի հեղինակաւորներ ներկայիս առաջ եկած քաղաքական բարեշրջման հետեւանքով։

Իտալ. արտաքին նախարարը ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՖՐԱՆՍ. ԴԵՍՊԱՆԸ

ՀՌՈՄ, 24.— Արտաքին նախար ը կոմս Ճիանոս այս առաւօտ ընդունեց Ֆրանս. դեսպան կոմս Շամպրէօնը։

Սուրիական պատուիրակութեան ԹՓՈՒՄՆԵՐԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ, 24.—Արտաքին նախարարութեան խորհրդարան Փիէռ Վիէնօ այս առաւօտ ընդունեց Սուրիոյ պատուիրակութիւնը, որ ներկայիս Փարիզ կը գտնուի, բանակցելու համար ֆրանքեւսուրիական բարեկամական համաձայնութեան և դաշնակցութեան մը մասին, որու գործադրութիւնը պիտի զուգադիպի Ֆրանս. թեւարկութեան ջնջման Սուրիայէն և Սուրիոյ Ազգաժողովի անդամակցութեան։

Դարաւոր ծառ մը տապալելով 50 ՀՈԳԻ ՎԻՐԱՒՈՐԵՑ

ՓԱՐԻԶ 24 — Մասիկ փոթորիկի մը ընթաց ին ինկած կայծակ մը, 1848ին Մօնթ Ռուժ պարէզին մօտ անկուած հակայ կաղնի մը տապալած է։ Ծառը տապալած պահուն քանդած է նուագախումբի «Քրիւպի-Ն» մը որու մէջ ազգքներ և կարգ մը ճամբորդներ ապաստանած էին։ Ցիսունի մօտ վիրաւորներ կան։

Ի՞նչ արժեցին Հրեաներուն Պաղեստինի խռովութիւնները

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 23.— Հրէական մամուլը կը հաւատայ որ խռովութեանց սիրզէն ի վեր Պաղեստինի մէջ վնասուած Հրեաներու ստացուածքներուն փոխարժէքը կը յանգի 180,000 սթերլինի։ Ըստ այս վիճակագրութեան, 510,000 նարնջենիներ, 370,000 ծառեր, 375 հեքթար ցորենի դաշտեր և ուրիշ հրէական ստացուածքներ ամբողջովին փճացած են։

Անձրեւի եղանակը սկսաւ Հապէշիստանի մէջ ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ՄԻԶՈՑՆԵՐ ՁԵՌՔ Կ'ԱՌՆԵՆ

ԱՏԻՍ ԱԲԱԲԱ, 24.— Քանի մը օրվ ի վեր սկսած է անձրեւներու եղանակը։ Բայց և այնպէս անոնք չեն դադրեցուցած գործո նէութիւնը զին. գունդերու, որոնք միայն ժամը 11 և 16ի միջեւ պիտի ընդհատեն աշխատութիւնը։

Բոլոր միջոցները ձեռք առնուած են դիմագրաւելու համար աւելի լուրջ հեղեղերու, որոնք կը տեսնեն Ցուլիս և Օգոստոս ամիսներուն։

Ինքնաշարժի արկած մը Մարօքի մէջ ԵՕԹԸ ՀՈԳԻ ԾԱՆՐԱՊԷՍ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

ԹԷԹՈՒԱՆ (Սպանիական Մարօք)։— Ոստիկան մը պահանջած է որ փոխէ գտնուած տեղը ինքնաշարժ մը, որու մէջ կը գտնուէր Սպանիացի սպայի մը ծառան։ Այս վերջինը որ չէր գիտեր ինքնաշարժ գործածել, իսկոյն ինքնաշարժին ուղղիչին փարած և ինքնաշարժը հանած է մայթին վրայ որ լեցուն էր անցորդներով։

Այս պատճառու գետին գլորած են քսան հոգի, որոնցմէ եօթը ծանրապէս վիրաւորուած են։

Ֆրանսա եւ Գերմանիա

Ի՞ՆՉ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԵՑ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐ. ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒԻԸ

ՊԵՐԼԻՆ 24.—Պաշտօնական շրջանակները ոչ մէկ մեկնաբանութիւն կը կատարեն Ֆրանս. կառավարութեան յայտարարութեան մասին։

Ազգային ընկերվարական շրջանակները վերապահ կը մնան, բայց թերթերը կը հրատարակեն մեծ վերտառութիւններով Ֆրանս. կառավարական յայտարարութեան այն նախնդատութիւնը ուր կ'ըսուի.—

«Ձենք տարակուսիր Հիթլէրի խօսքին մասին, իբրեւ խօսքը պատերազմի վեթերանի մը»։

ՀԱԿԱՌԱԿ ԲՈՒՌՈՆ ՁԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՊԱԼՏՈՒՆԻ ԴԱՀԼԻՃԸ ՎԱՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱՒ

ԼՕՆՏՈՆ, 24.— Խորհրդարանը 170ի դէմ 384 ձայնով մերժեց ընկերվարներու ներկայացուցած բանաձեւը, և այս կերպով ընդունեց կառավարութեան որոշումը, որ է նախաձեռնարկ ըլլալ պատիժներու ջնջման։

Վիճաբանութիւնները սկսելուն աշխատաւորականներու պատ էթլի բուն ճառ մը արտասանեց ուզղուած մասնաւորաբար Իտէնի դէմ Էթլիի համաձայն, պատիժներու լքումը բացարձակապէս անարդարանալի է։ Կառավարութիւնը—հարց տուաւ բուն կերպով—արդեօք պիտի ուզէ՞ Իտալիոյ դարձը Սթր զայի ճակատը Լոնտոնի տրամադրած դրամագլուխներուն յենած։

Պատրաստէ տրամադրելու անգլ, Սովալին, Սուտանը և Քէնիան երբ Մուսոլինի պիտի բաղձայ ընդարձակելու իր կայսրութիւնը։ Կառավարութիւնը կ'ուզէ՞ ըսել որ տեսէ մէկը որ սպառնայ մեզի, պէտք է անմիջապէս տրամադրենք անոր։ Երկրին պատիւը ցեխերու մէջ թաթխուեցաւ։ Ակնարկելով Մ. Պալտուինի, աշխատաւորական պետը աւելացուց.— Ութը ամառուան ընթացքին այս կուռքը ամբողջովին գլորեցաւ իր պատուանդանէն։

Սըր Ճոն Սայմըն պատասխանելով ըսաւ որ Իտէն կարելին ի գործ դրաւ պատիժներու ի նպաստ, դանդիֆին սերտ գործակցութեամբ։

Ճոն Սայմըն պատիժներու ջնջման չարժառիթներէն մին ցոյց տուաւ Ռուզվէլթի կողմէ ջնջո իլը դէնքերու արտածման տուրքին։ Պատասխանելու այն ամբաստանութեանց թէ Անգլիա չէր վստահէր իր նաւային ուժերուն, Ճոն Սայմըն ըսաւ.

Վստահ եմ որ անգլ նաւատորմը պատկառելի ուժ մը կը ներկայացընէ, բայց տրամադիր չեմ տեսնելու միակ մարտանաւ մը որ կորսուի Եթովպիոյ դատին համար։

Սըր Աբշիպալտ Մինքլէր յայտնեց որ հաւատի ազբիւրէ իր ստացած տեղեկութեան համաձայն պատիժները խրատաւուն կերպով կը նեղեն Իտալիան և Անգլիա կը նեսէ իր զէնքը այն պահուն երբ պէտք էր ալ աւելի ուժով փարէր անոր։

Զուիցերիա չընդունիր Նէկիւսի մնայուն ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՕՆՏՈՆ 24.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Պէռնի թղթակիցին համաձայն, Զուիցերիոյ կառավարութիւնը հաղորդած է հապէշ կայսեր որ Զուիցերիա իր մնայուն բնակութիւնը լա չպիտի ընդունի ի միջազգային կացութեան հետեւանքով։ Կայսրը ամառը պիտի երթայ անցնելու Մաժորիքի մէջ. Ցունիս 30ի Ազգ. Ընկերութեան ընդհ. ժողովին ներկայ գտնուելէ յետոյ։

ՆԷԿԻԻՍ ԱՆԲԱՂՁԱԼԻ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻ

ՊԷՌՆ, 24.— Դայնակցային ժողովը Նէկիւսէ պահանջած է մինչեւ լուծումը իտալեւհապէշ վէճին հրատարի Զուիցերիոյ մէջ բնակելու իր դրաղէն Դայնակցային ժողովը կը չեշտէ որ Զուիցերիա չի կրնար հիւրընկալել կառավարական պետ մը, զոր պատերազմի մէջ կը նկատէ Զուիցդրիոյ մէկ գրացիին հետ։

Սակայն և այնպէս Զուիցերիոյ կառավարութիւնը կ'արտոնէ Նէկիւսը գալու Ժընեւ Ազգ. Ընկերութեան Ընդհ. Ժողովի առաջիկայ նիստին պաշտպանելու համար հապէշ դատը։

Մարսիլիոյ շոգենաւերուն վրայ ԿԱՐՄԻՐ ԴՐՕՇ ՊԱՐԶԵՑԻՆ

ԼՕՆՏՈՆ, 23.— Մարսիլիայէ կը հաղորդուի որ այս քաղաքին մէջ վերստին գործադուլի չարժում մը ծայր տուած է և նաւատանգստի բոլոր շոգենաւերուն աշխատաւորները միացած են այս գործադուլին։ Այս պատճառու բազմաթիւ շոգենաւեր ստիպուած են յետաձգել իրենց մեկնումը։ 50ի մօտ շոգենաւ կարմիր դրօշ պարզած է։

ՓԱՐԻԶ, 24.— Ամբողջ Ֆրանսայի մէջ բոլոր բանթողներուն թիւը կը հասնի 193,547ի։

Ռումանիոյ մէջ հրեայ փաստաբաններ ծեծ կերան

ՊՈՒԿԲԼԷՇ 24.—Անցեալ օր ազգայնական ուսանողներու և Հրեաներու միջեւ տեղի ունեցած ընդհարումներէ յետոյ, ազգայնական ուսանողներ բազմաթիւ Հրեաներու խանութներուն ապակիները կոտրած և ալաներ պատճառած են։ Մթանգամայն Ռումանիոյ Հրեաներու միութեան Նախագահը և դատական պաշտօնատան մէջ գտնուող 10 հրեայ փաստաբաններ ազգայնական փաստաբաններու յարձակման ենթարկուելով ծեծ կերած են։

Երկաթուղիի ահռելի արկած մը ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՄԱՏՐԻՏ, 24.— Ծանրակշիռ երկաթուղիի արկած մը տեղի ունեցաւ։ Քոլլիտայէ Մատրիտ ընթացող ճեպընթացը Փոնֆէրրաս փոսպուղիին մէջ ընդհարեցաւ բեռնատար կառպուսմբի մը։ Ցարդ 20 դիակներ հանուած են։ Աւելի քան 40 վիրաւորներ կը հաշուուին։ Ասոնց կարգին երեսփոխանի զաւկի մը վիճակը ծանրակշիռ է։

Արկածը փապուղիին տակ պատահած ըլլալուն ազատումի գործը խիստ դանդաղօրէն կը յառաջանայ։ Աղէտին պատասխանատուները ձերբակալուած են։

ՔԱՈՒՉՈՒԻ ՅԵՂԱՇՐՋԱԿԱՆ ԴԵՐԸ

ԱՐԴԻ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Հասարակ բարբառով «լաստիկ» և առեւտրական բարբառով «քաուչուչ» կոչուած նիւթը այնպիսի մեծ ծառայութիւններ մատուցած է քաղաքակրթութեան որ, իր պարգեւած հանգստութիւններով և տիեզերական ճարտարարուեստին մէջ առաջ բերած յեղաշրջումներով, ինչպէս նաեւ չարժման մէջ դրած վիթխարի գրամագլուխներով, իսկապէս ամենակարեւոր ապրանք մը եղած է այսօրուան տնտեսական կեանքին մէջ։

Կը բաւէ յիշել թէ ինքնաշարժին անսահման ընդարձակման ազդակը քաուչուն է, իսկ ատիկ զատ, կեանքի այլազան պէտքերու այնպիսի անհրաժեշտ դարձած նիւթ մըն է, որ անոր պակասը պիտի ջլատէր ընդհանուր կեանքը։

Պատմական ծանօթութիւններ.— Քաուչուի ծննդավայրը Ամերիկայի տաք երկիրներն են։ Գոլոմպոս երկրորդ անգամ Ամերիկա ճամբորդած միջոցին, Հայիթի կղզիին մէջ նշմարեց տեղացի տղաքներ որոնք սեւ նիւթէ շինուած գնդակներով կը խաղային և այս գնդակները դեռին ինկած ժամանակ վեր կ'ելլէին։

Երեք տարի վերջ, Ֆրանսացի գիտուն Լա Գոնտամին Բեռուի անտառներուն մէջ նշմարեց ծառեր որոնցմէ մածուցիկ հեղուկ մը կը վազէր և բնիկները զանազան կերպով կ'օգտուէին այս նիւթէն զոր «քահուչու» կը կոչէին։ Լա Գոնտամին նշմարեց որ այս նիւթին մէջէն ջուր չի կրնար անցնիլ։ Եւրոպա վերադարձին, գիտուններու և ճարտարագործներու ուշադրութիւնը հրաւիրեց այս նիւթին վրայ և թելադրեց անով ջուրի դէմ անթափանց վերարկուներ շինել, բայց այն ատեն ականջ կախող չգտնուեցաւ այս թելադրանքին։

Անգլիացի մը դիտեց որ այս նիւթը կարգ մը ներկեր մաքրելու յատկութիւնը ունի։ 1775ին սկսան քաուչուով մատիտով գրուած գիրերը ջրել։ Այդ թուականէն ի վեր Ֆրանսացիները «կոմէլսաթիթ» անունը տուին այս նիւթին։

Մինչեւ 1810 քայլ առ քայլ առաջդիմեց քաուչուի ճարտարարուեստը։ Բայց այս ճարտարարուեստը իր այսօրուան կատարելութեան հասցուցին ամերիկացի Կուտ Եիր և Ֆրանսացի Միշլէն։ Առաջինը քաուչուն կիրի և ծծումբի հետ խառնելով, յաջողեցաւ կերպասի վիճակի վերածել։ իսկ երկրորդը պիսիքլէթի անիւներուն վրայ մէջը պարապ քաուչուէ խողովակ անիւներու գիւտը ըրաւ։

Բայց քաուչուի բուն հնարիչը Կուտ Եիրն է, որ նախապէս սեւ և տգեղ արտաքինով, գէշ հոտող այս նիւթը վերածեց ճարտարարուեստի մէջ անհամար գործածութիւններով հանրածանօթ քաուչուին։ Ան իր ամբողջ կեանքը այս նպատակին յատկացուց և մինչեւ իսկ քանի մը անգամ վտանգեց իր կեանքը։

Քաուչուի արտադրութեան չբաղանները.— Քաուչուն կարգ մը ծառերէ հոսող և «լաթէքս» կոչուած ուլտին մըն է. այս ծառերուն «Հէվէա» կոչուած մէկ տեսակը Ամերիկայի, «Ֆիկիս» կոչուած տեսակը Ասիոյ և «Լանտոլֆիա» կոչուած տեսակը Ափրիկէի մէջ կը բուսնին։ Բայց այս բոլոր տեսակները Ամերիկայէ սերած են։ Պրազիլիա ամէնէն հարուստ և ընդարձակ քաուչուի ծառի անտառները ունի։ Այս ծառը հասարակածէն 30 աստիճան հիւսիս և 30 աստիճան հարաւ հասարակածային երկրամասին մէջ կ'աճի։ Միայն կլիմային տաք ըլլալը բաւական չէ, պէտք է նաեւ շատ խոնաւ ըլլայ։

Մինչեւ 1900 քաուչուն կը քաղուէր բնական անտառներէն։ Բնիկները նախնական մէթոտներով կը քաղէին, որով հետզհետէ ամբողջ պէտքերուն անբաւական (ուզար արտադրութիւնը։ Այդ թուականէն վերջ ուզղակի քաուչուի ծառ հասցնելու մէթոտը կիրարկուեցաւ.

Առաջին անգամ Հոլանտացիները իրենց գաղթավայրերէն Ճաւայի և Սումատրայի մէջ անկարաններ հաստատեցին, տեղական վայրի «Ֆիկիս» տեսակը ընտելացնելով, բայց յետոյ Ամերիկայի ընտիր «հէվէա» տեսակը անկելու սկսան։

Քաուչուի ծառը 8 տարիէն վերջ «լաթէքս» կ'արտադրէ։ Հոլանտացիները քաուչուի ծառի հունտը ազնուացնելով, պատուաստի մէթոտները կատարելագործելով, քաուչուի արտադրութեան և մշակութեան արհեստը իր կատարելութեան հասցուցած և յաջողած են քաուչուն «սթանտարտիզէ» ընել։

Ծառէն հոսած «լաթէքս»ը քիմիական, ֆիզիքական և մեքենական կարգ մը կերպարանափոխումներու ենթարկուելով քաուչուի վիճակի կը վերածուի։

Քաուչուի յատկութիւնները.— Հում վիճակի մէջ քաուչուն արեւի տակ կը հալի. չոր ցուրտի մէջ ապակիի պէս կը կարծրանայ և կը փշրուի։

Կուտ Եիր քաուչուի այս թերութիւնները յաջողեցաւ որբագրել։ Նախ փորձեց ջուրի դէմ անթափանց վերարկուներ շինել, և զանազան նիւթերու հետ խառնելով աւելի կատարելագործեց։ Բայց ցուրտէն փշրուելու վտանգին առաջքը առնելու համար ի զուր աշխատեցաւ և օր մը յանկարծ դիպուածով տեսաւ որ քաուչուին վրայ ծծումբի փոշիներ գտնուելու պարագային ցուրտէն չազդուիր։ Այս դիպուածը դուռ բացաւ «վիւլքանիզասիոն»ի ճարտարարուեստին։

Ի՞նչ է «վիւլքանիզասիոն».— Այս ճարտարարուեստը կը կայանայ՝ բարձր ջերմութեան մէջ քաուչուին հետ խառնել 10էն 2—10 հարիւրամասութեամբ ծծումբ։ Այս խառնուրդը կը գոհացնէ ամէն տեսակ ճարտարարուեստական պէտքերը։

Քաուչուին դերը ճարտարարուեստի մէջ.— Ինքնաշարժի և օդանաւի ճարտարարուեստները իրենց գոյութիւնը կը պարտին քաուչուին։ Ան է որ ինքնաշարժերուն կարելիութիւն կուտայ իրենց անիւները գիւրութեամբ սահեցնել գետնի վրայ և մեծ արագութեամբ ընթանալ։ Եւ այս ճարտարարուեստը քաուչուին չնորհիւ այս վիճակին հասցնողը եղած է Ֆրանսացի Միշլէն։

Քաուչուն ի՞նչպէս կը թարմացուի.— Քաուչուին սղութիւնը և անոր չուտ մաշիլը նկատի ունենալով, հինցած և մաշած քաուչուն թարմացնելու պէտքը զգացուած է, և այժմ նպատակաւ ծնունդ առած է նոր ճարտարարուեստ մը որ հին քաուչուն հալեցնելով և «վիւլկանիզէ» ընելով այսինքն ծծումբի հետ խառնելով նորի կը վերածէ։

Այս գործողութիւնը շատ դժուար և բարդ է և Ամերիկան է որ մասնագէտն է այդ ճարտարարուեստին։

Արտադրութիւն և սպառում.— 1900ին քաուչուին ընդհ. արտադրութիւնը 54,000 թոն էր որուն կէսը Պրազիլիա կը հայթայթէր։ 1929ին այս գումարը 655,000 թոնի բարձրացած էր, այսինքն 10 անգամէն աւելի։ Ամէնէն ընտիր տեսակը մասնաւոր մենկարաններու մէջ հասցուածն է, որ հոլանտական գաղթավայրերու յատուկ է, իսկ Պրազիլիոյ տեսակը վայրի անտառներէն քաղուածն է։ Հիմա արտադրութեան ամենամեծ քանակը, հարիւրին 70ը մենկարաններու ապրանք է։ Ընդհ. արտադրութիւնը հետեւեալ կերպով կը բաժնուի.—

	Թոն
Հոլանտ. Մալէզիա	300 000
» Ափրիկէ	230,000
Անգլ. Սէյլոն	57,000
» Հնդկաստան	30,000
Ֆրանս. Հնդկաչին	13,000
» Պրէզիլիա	25,000
գումար	655,000

1935ի արտադրութիւնը 800,000 թոն էր։ Մպասող երկիրներուն մէջ առաջին կարգի վրայ կուգայ Ամերիկա որ կը սպառէ 500,000 թոն, յետոյ կուգայ Անգլիա՝ 100,000, Գերմանիա՝ 63,000, Ճափոն՝ 56,000, Ֆրանսա՝ 51,000, Ռուսիա՝ 37,000, գումար՝ 807,000։

Հրապարակ.— Քաուչուին 100ին 70ը ինքնաշարժի ճարտարարուեստին մէջ կը սպառի։ Այս պարագան ցոյց կուտայ թէ Ամերիկան է որ պէտք էր իշխէր քաուչուի հրապարակին, բայց ընդհակառակը, Լիվերփուլն է որ կ'իշխէ այս հրապարակին և այս տեղէն կը բաշխի զանազան երկիրներու սպասած քաուչուն։

Յետոյ կուգան Ռօթէրտամ, Համպուրկ որոնք սակայն Լիվերփուլի կապուած են։

Քաուչուի գիները չատ եղեւէջներու ենթակայ եղած են. պատերազմէն առաջ արտադրութիւնը շատցած ըլլալով գիները ինկան, պատերազմէն վերջ ալ ինքնաշարժերու ճարտարարուեստը անմիջապէս չկարենալով զարգնալ, գիները ինկած վիճակ մը ունէին։ Այ աւելի մեծ անկումի առաջքը առնելու համար, արտադրութիւնը սահմանափակելու նպատակով «Թրրսթ»ներ կազմուեցան, բայց ինքնաշարժի ճարտարարուեստը հետզհետէ մեծ թռիչք առած ըլլալով, վերահաստատուեցաւ բնական մրցումի վիճակը։ Այսօր Լիվերփուլի հրապարակին վրայ լիպրային գինը 7էն 9 բէնա է, որ ըսել է քիլօն 45 զրուշ։

Քաուչուի ճարտարարուեստը Թուրքիոյ մէջ.— Թուրքիոյ մէջ, չնորհիւ հանրապետական կառավարութեան ճիգերուն, ապագան ապահով քաուչուի ճարտարարուեստ մը հիմնուած է։ Ամէն երկիր կրնայ իր մէջ զարգացնել այս ճարտարարուեստը։ Ժամանակ մը Անգլիա այս ճարտարարուեստին մենաշնորհը ունէր. բայց պէտքը զայն ստեղծեց ամէն երկրի մէջ։

Թուրքիոյ մէջ ժաքսապաշտպան դրութեան շնորհիւ, մէկ երկուտարուան մէջ 4—5 քաուչուի գործարան հիմնուած է։ Առ այժմ Թուրքիոյ մէջ լաւ տեսակէ քաուչու կը չինեն և էլեկտրական գալոշներ չինող գործարաններ կ'աշխատին։ Եւ միջին հաշուով տարեկան 300 թոն նախանիւթ կը բանին։

Ֆ.

"ԻՆՆԻՒ ԹԻՒՐՔԻ„ՆԵՐԸ

ԻՆՉՈ՞Ւ Կ'ԻՅՆԱՆ

ՓԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Թուրք պարատթուղթերը ժամանակէ մը ի վեր Փարիզի Սակարանին մէջ իյնալու վրայ են, մինչդեռ Իսթանպուլի Սակարանին մէջ հեազհետէ կը բարձրանան։

Փարիզի Սակարանին մէջ տեղի ունեցած անկումը հետեւեալ կերպով կը բացատրուի.—

Յայտնի է որ, թուրք կառավարութեան և պահանջատէրերուն միջեւ 25 Մայիս 1936ին կնքուեցաւ պայմանագրութիւն մը, որու համաձայն տակաւին 100ին 50ը ֆրանքով և մնացեալ 50ը թուրք ապրանքներով պիտի վճարուէր։ Ըստ այս համաձայնութեան, 25 Մայիս 1936ին վճարելի կտրոնին կէսը ֆրանքով վճարուեցաւ եւրոպական քաղաքներու մէջ և միւս կէսին համար պոնոներ տրուեցաւ, որով յանձնառութիւն կ'առնուէր Թուրքիայէն գնուելիք ապրանքներուն վաճառման հասոյթէն գոյանալիք գումարով և գարձեալ ֆրանքով վճարել։ Այդ պարատթուղթի տէրերը կը վախնան որ այդ ապրանքները ծախուելու պարագային վնաս մը կրնայ պատահիլ։ Եւ որովհետեւ այդ վնասը ըստ պայմանագրութեան իրենք պիտի կրեն, հիմակուընէ ձեռքէ կը հանեն թուրք պարատթուղթերը, ապագային այդ վնասին չենթարկուելու համար։ Ահա այս պատճառաւ Փարիզի Սակարանին մէջ Թուրք Հանրային Պարտուց պարատթուղթերը (Ինիւ Թիւրք) առժամաբար կ'իյնան։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Պերլինէն կը գրեն թէ, զանազան երկիրներէ հայեր պիտի մասնակցին Պերլինի համաշխարհային ոգիմպիականին։ Այս առթիւ, Պերլինի «Հայ Երիտասարդ» Միութիւնը որոշած է օժանդակել Պերլին այցելող Հայերուն։

Այցելուները պիտի վայելեն ամէն դիւրութիւն և ժանուութիւն։

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՎԵՐՋ ԳՏԱՒ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ԴԱՏԸ

Մեր երէկուան թիւով գրած էինք թէ, Պ. Մարիկեան Իրաւական Ա. ատեանին ներկայացուցած խնդրագրին մէջ յայտնած ըլլալով որ կը հրաժարի իր բացած դատէն, վերջ գտած է դատավարութիւնը։

Պ. Մարիկեան նախապէս դատ բացած էր Տօքթ. Վ. Գասապեանի դէմ, բողոքելով թէ ան ապօրինի կերպով կը մատակարարէ Ս. Յակոբի հիւանդանոցը, և ինքն է որ օրինական հանգամանք ունի, ոչպէս ներկայացուցիչը Հայ Կաթոլիկ հասարակութեան։

Դատարանը, այս բողոքին վրայ, իբր կանխարգել միջոց, որոշած էր վերջ տալ Տօքթ. Գասապեանի պաշտօնին և հաստատութեան մատակարարութիւնը յանձնել, իբր աւանդապահ, Տօքթ. Ուպէյտի, մինչեւ դատին արդիւնքը որ ատեն պիտի ճշդուէր Կաթոլիկ հայութեան օրինաւոր ներկայացուցիչը։

Վերջերս Պ. Մարիկեան խնդրագիր մը ներկայացնելով դատարանին, բողոքած էր թէ աւանդապահ Տօքթ. Ուպէյտ հիւանդանոցին կառոզութենէն վեր պիտանէ մը կը գործադրէ, պաշտօնէից բարձր ամսաթոշակներ վճարելով և մեծածախս նորոգութիւններ կատարելով, որով կը պահանջէր իրեն յանձնել հիւանդանոցին մատակարարութիւնը։

Իսկ վերջին անգամ, երբ Իրաւական Ա. ատեանը պիտի սկսէր բուն դատին, Պ. Մարիկեան նոր խնդրագրով մը յայտնած է թէ կը հրաժարի Տօքթ. Գասապեանի դէմ բացուած դատէն։ Ասոր վրայ, իբր կանխարգել միջոց, որոշած էր վերջ տալ Տօքթ. Գասապեանի պաշտօնին և հաստատութեան մատակարարութիւնը յանձնել, իբր աւանդապահ, Տօքթ. Ուպէյտի, մինչեւ դատին արդիւնքը որ ատեն պիտի ճշդուէր Կաթոլիկ հայութեան օրինաւոր ներկայացուցիչը։

Նախագահը յայտարարած է թէ դատարանը չարաթէ մը յետոյ պիտի տայ այս մասին իր որոշումը։

Աւելորդ է ըսել թէ, Տօքթ. Գասապեան և Պ. Մարիկեան նախապէս համաձայնած էին իրարու հետ, վերջ տալու համար դատին։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՆԻՍՏԸ

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, իր վերջին նիստին նկատի առած է Հիւանդանոցի մասին թերթերու մէջ վերջերս եղած հրատարակութիւնները և որոշած է պատասխանել բոլորին։ Ժողովը որոշած է նաեւ ցաւ յայտնել Հիւանդանոցի Պատ. տնօրէն Տօքթ. Թիւլեանին, անտեղիօրէն բսի ըսաւ և տղմուկ յարուցած ըլլալուն համար։

Ժողովը նոյնպէս որոշած է հիւանդանոցի Պատ. տնօրէնին միջոցաւ տեղեկանալ այն թելադրութեանց, զոր ունի հիւանդանոցի պաշտօնեայ մը հաստատութեան շահին համար, ինչպէս գրուած էր թերթի մը մէջ։

Ռ. ԳՕԼԷԶԻ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՆ

ՀՈԳԵՇԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԸ

Երեկոյեան թերթերէն մէկը մօտ 10 օր առաջ և միւսը երէկ կը գրէին թէ, «Ռ. Գոլէզի հայ շրջանաւարտներուն փափաքին համաձայն, 5 Յուլիս կիրակի օր Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Գոլէզին հանգուցեալ ուսուցիչներուն և շրջանաւարտներուն յիշատակին համար»։

Աւելորդ է ըսել թէ, յարգանման արտայայտութիւն մը միայն Ռ. Գոլէզի հայ շրջանաւարտներուն, այլ բոլոր հայ մասնաւորականներուն ջերմ փափաքը կրնայ ըլլալ։

Միայն թէ, որքան սուրբ ցինք, այս արտի մօտիկ ձեռնարկը կը կազմէ սոսկ անհատի մը խանձեռնութիւնը և զուրկ է մասնի մը կողմէ իրագործուած և հաստատուած անոր կողմէ իրագործուելիութիւններէն։

Եւ նոյն իսկ մեզ կը հաւատացնեն թէ այս անհատ նախաձեռնողը թերեւ իրաւասութիւն տուած է հոն այցելել, չենք գիտեր թէ նպատակով։

Յետոյ կայ թուականի պարագան։ Պատարագի թուականը տրուած է 5 Յուլիս, որ ատեն գանցի քերումոր գրուած կ'ըլլայ Գոլէզի ամերիկացի ուսուցիչներուն հայ սոռանուղութիւնը, որոնք գրեւոր մասը պիտի կազմէին նոր կանոներուն։ Որով նման հանգիստ մը բացարձակ է որ զգոյշ կան տարեշրջանի մէջ պիտի կատարուի, որպէս զի պատշաճ քով ըլլայ և փափաքելի բարութիւն մը ապահովուի։

Արդ, Գոլէզի գիտակից շրջանաւարտներուն կը մնայ՝ այս խնդիրը պէս գնահատելի ձեռնարկը չմնայ մէկ անհատի մը, և անհրաժեշտ ընել՝ լաւագոյնս յարգելու ողբացեալ ուսուցիչներուն յիշատակը։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՐԴԻ

ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԱԾ

Սամաթիոյ Թաղ. Խորհրդին նոր անդամներու մասնակցութեամբ վերակազմած է ինքզինքը։

Այս առթիւ նոր գիւանի բաշխութիւն կատարուած է և հետեւանքը իր պաշտօնը յանձնած է հետեւեալներուն։

Նոր անդամներն են՝ Պ. Պ. Բակլաճեան (ատենապետ), Յ. Գ. Յումճեան (ատենադպիր), Օ. Գ. Վաղեան (գանձապետ), Ճակեան և Ս. Ջալեան։

ՄԱՐՍԻԼԻԱՑԻՆ Կ'ԻՄԱՑՆԷ

Պաթումէն վերադարձուած և Մարսիլիա Ֆրանս. ոստիկանութեան կողմէ բանտարկուած փախստականները ազատ պիտի ձակուին, երբ լրացնեն մէկ սուան բանտարկութիւնը։

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼԻ այս տարի Ֆէսթիվալի ասնակցութեան Ռումանիայէ պիտի գայ 25 ազգ բաղկացած օրքէսթրի խումբ որ մեծ յաջողութիւններ չունի եւրոպական բազմաթիւ քաղաքներու մէջ։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 55 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

Ա. ՄԱՍ

— 27 —

— Վախցաւ որ էֆէնտի հօրեղբայրս կը ծեծէ զինքը։

— Ինչո՛ւ. տղաքը ծեծէ էֆէնտի հօրեղբայրդ։

— .....։

Շիւքրան ուրիշ հարցումներ ալ ուզեց, բայց կարելի չէր պատասխան ստանալ տղայէն։

Հալիմ աղա մօտեցած էր մեզի և բացատրութիւններ տուաւ։

Այս տղաքը ոչ ոք ունին եղեր։ Մէհմէտ անուն աղքատ ձկնորս մը եղող հայրերնին ատենօք յոյն աղջկան մը սիրահարուեր և ամուսնացեր է անոր հետ։ Մովախոշին անդիի կողմը գտնուող հիւղակի մը մէջ 6-7 տարի ապրեր են միասին, այս երկու տղաքը ունեցեր են...։ Մինչ Մէհմէտ ընտանիքը ապրեցնելու համար ամառ թէ ձմեռ ծովերուն վրայ կը ելլէ, կ'աշխատի եղեր, ապրին՝ կինը օրէ օր ծաղիկի պէս կը բացուի ու կը գեղեցկանայ...։ Թէեւ կինն ալ իր ամուսինը շատ կը սիրէ եղեր, բայց ինչ օգուտ որ աղքատութիւնը վերջապէս իր ազդեցութիւնը սկսեր է գործել։ Եւ Մէհմէտի կինը օր մըն ալ յոյն երիտասարդի մը հետ, որ երկար ամիսներ հետապնդեր է զայն, Սամոս փախեր է։ Միջոց մը խենթի պէս թափառեր է Մէհմէտ, տղաքը հիւղակին մէջ անօթի ծարաւ ձգելով ծովեզերքները չրջեր է շաբաթներով առանձին։ Յետոյ օր մըն ալ կորսնցուցեր են անոր հետքը. «Սիրոյ զոհը եղաւ անիկա, վզին քար կապելով ինքզինքը ծով նետեց» ըսեր են...։ Սամոսէն 8-10 ամիս յետոյ եկող ճամբորդէ մը տեղեկութիւն առնուեր է աղքատ ձկնորսին մասին։ Մէհմէտ մինչեւ Սամոս գացեր է, իր կինը փախցնող յոյնը գտեր է և ոչխարի պէս մորթեր է զայն...։ Հիմա թիապարտութեան դատապարտուած է եղեր...։

Հալիմ աղա տխուր չեչտով մը շարունակեց.

— Պատուաւոր երիտասարդ մըն էր Մէհմէտ, լաւ ըրաւ, բայց այս աղաքը չխորհեցաւ, որը մնացին ատենք... մարգասպանի գաւակներ են ըսելով ոչ ոք երես կուտայ ասոնց։ Այիշէ եղբօրը ձեռքէն բռնելով ագարակները շրջիլ սկսաւ. գրթասէր մարդիկ երբեմն քիչ մը հաց տուին բայց չգտած օրերնին ալ ասնօթի պառկեցան խեղճերը։ Այսպէս 5—6 ամիս թափառելէ յետոյ տարիէ մը ի վեր հոս հաստատուեցան։ Կրետացիները բարեսիրտ մարդիկ էին, թոյլ տուին որ ախոռին մէկ անկիւնը պառկին, աւելորդ կերակուրներնին ալ կուտային։

Խնդիրը պարզուած էր, տղաքը տեսնելով որ ագարակին նոր տէրերը եկած են, խորհած են որ զիրենք չպիտի ուզեն, պատառ մը հաց չպիտի գտնեն, ուստի պատրաստուած են ուրիշ տեղ մը երթալու։

Պզտիկ աղջկան ձեռքերէն բռնելով հարցուցի.

— Ո՞ւր կ'երթաք հիմա։

Տղեկը հեռուները դիտելով պատասխանեց.

— Սալը Փընար։

— Ձեզի հոգալիք մարդ կա՞յ այնտեղ։

— . . . .։

— Ի՞նչ կայ այս կառքին մէջ։

— Իմ և Եուսուֆի ճերմակեղէնները։

Այիշէ ձեռքերը քաշեց և կառքին մէջ գտնուած գոյքերը դուրս թափեց։ Կապերտի կտորներ, վերմակ մը, պատռած մոմլաթէ վերարկու մը, 1—2 հատ սան, լաթի կտորուանքէ չինուած պուպրիկ մը որուն պուպրիկ ըլլալը գլխուն վրայ դրուած խուրց մը մաղը միայն կրնար հաստատել։

— Ի՞նչու սոնք դուրս թափեցիր Այիշէ։

— Որպէսզի տեսնէք էֆէնտի հօրեղբայր, ապա չըսէք թէ ագարակէն գողութիւն ընելով մեկնեցան։

Այիշէ պզտիկ տարիքէն թշուառութեան մատնուած տղոց կանխահաս հասունութեամբ իր կէն անհաւատալի խօսակցութիւն մը ունէր։

— Մոմլաթէ այս վերարկուն հօրս էր, չարունակեց ան, գիշերուկ որսալու գացած ատեն հագնէր, այս միրատն ու մայրիկենս են, իսկ այս սանները մերն են, ամէն ոք գիտէ...։

Մինչ Այիշէ գետնի մի առ մի ցոյց տալէ յետոյ կտորին մէջ կը տեղաւորէր Շիւքրան պուպրիկը ձեռքը լալով։

— Այս պուպրիկին խաղա՞ս Այիշէ, հարցուց։

Աղջնակին սեւցած և դէմքին վրայ ժպիտ մը գծուեցաւ։

— Ես տղա՞յ եմ հանքի քոյր, պզտիկ եղած ատենս մայրերս չինեց այս պուպրիկը։ իր գլխու մազերն են։

(Շար.)

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՈՐՈՇ ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ԸՆԴՈՒՆԵՑԻՆ ՈՐ ԹՐՔԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԻՄ ԿԱԶՄԷ

Իտալիա Խորհրդաժողովին յետաձգումը կը պահանջէ

Հրատարակուած պաշտօն. գեղեցիկ համաձայն, Մոնթրէոյի Նեղուցներու Խորհրդաժողովը նախաց օր ժամը 10.30ին գումարած է մասնաւոր Նիստ մը, Նախագահութեամբ Մ. Պրուչէի։

Թուրքիոյ արտաքին գործավար Արաս պատուիրակներուն կողմէ Բովանդակութիւնը այն նամակին որ ստացած է Իտալիոյ արտաքին նախարարէն Իտալ. կառավարութիւնը այս նամակին մէջ կը պարզէ այն պատճառները որ զինքը մղած են պահանջելու Խորհրդաժողովին յետաձգումը, յիշեցնելով նաեւ որ ամենամեծական վերապահումներ ունէր այն բոլոր պարագաներուն մասին որ տեղի ունենային առաջիկայ նիստերու ընթացքին և այնտեղ ծեծելիք խնդիրներուն ամբողջութեան նկատմամբ։

Բրիչարիա Արաս գոհունակութիւն չեչտեց նաեւ որ այս նամակը ցոյց կուտայ թէ Իտալիա մօտ առնէն պիտի կրնայ մասնակցիլ Խորհրդաժողովին աշխատութեանց։

ՄՈՆԹՐԷՕԻՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՀԻՄ Մ. Պրուչէի առաջարկով պատուիրակները ընդունեցին որ Թրքական նախագիծը հիմ կազմէ խորհրդակցութեանց։ Թուրքիոյ Բ. պատուիրակը պարզեց այն պատճառները որ մղեցին Թուրքերուն ներկայացնել այս նախագիծը։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄՆԵՐԸ

Լորտ Սթէնհօփ յանուն անգլիական կառավարութեան յայտարարեց որ Անգլիան ինքով կ'ընդունի Նեղուցներու վերաբերումը, պայմանաւ որ տեսակէտով գոհացուցիչ ճանգարուի մը կնք ուի։

Ֆրանսայի պատուիրակ Մ. Սարաֆի յայտարարեց որ ժամանակը եկած է նախագծին 9րդ յօդուածին մասին վերապահումներ կատարել։

Սովիէթ Ռուսիոյ պատուիրակ Լիթվինոֆ յոյս յայտնեց որ Խորհրդաժողովը նկատի պիտի առնէ մասնաւոր դիրքը Սովիէթ Ռուսիոյ, որ մէկ ծովէն միւս ծովերը անցնելու իր նաւային ուժերը։ Լիթվինոֆ յայտնեց նաեւ թէ անհրաժեշտ է որ մարտանաւերը ազատօրէն անցնին Նեղուցներէն, այն պարագային երբ հարկ ըլլայ գործադրել Ազգաժողովի որոշումները։

Գերմանիայի պատուիրակ Փոլ Շմիտ յայտնեց որ վերապահումներ ունի կարգ մը կարեւոր կէտերու մասին, որոնք առաջիկային Ռեյխսթակի ուշադրութեան ենթակայ պիտի դարձնէ։

Իտալիոյ պատուիրակ Քոնտիսաքու յայտարարեց որ իր կառավարութիւնը պիտի քննէ նախագիծը բանակցութեան ոգիով բայց Ռումանիոյ շահերու մասնաւորապէս։

Հելլէն պատուիրակ Մավրուտիս ասաց թէ սկզբունքով համաձայն է նախագծին ընդհանուր գծերուն, սակայն կարգ մը լուսաբանութիւններ պիտի պահանջէ։

Եուկոսլաւ պատուիրակ Մ. Սուրիչ դիտել տուաւ որ եուկոսլաւ պատուիրակութիւնը կարգ մը փոփոխութիւններ պիտի պահանջէ։

Վերջապէս պուլկար պատուիրակ Մ. Զէլիքոֆ յայտարարեց որ պուլկար պատուիրակութեան գործունէութիւնը պիտի ներշնչուի առանձնապէս մասնաւորաբար Սեւ Ծովի ամրոցներու, որ զինաթափուած մնալու դատապարտուած են։

Ֆրանսայի պատուիրակ Փոլ Բոնքուր յայտնեց որ վերապահումներ ունի կարգ մը կարեւոր կէտերու մասին, որոնք առաջիկային Ռեյխսթակի ուշադրութեան ենթակայ պիտի դարձնէ։

Ռումանիոյ պատուիրակ Քոնդիսքու յայտարարեց որ իր կառավարութիւնը պիտի քննէ նախագիծը բանակցութեան ոգիով բայց Ռումանիոյ շահերու մասնաւորապէս։

Հելլէն պատուիրակ Մավրուտիս ասաց թէ սկզբունքով համաձայն է նախագծին ընդհանուր գծերուն, սակայն կարգ մը լուսաբանութիւններ պիտի պահանջէ։

Եուկոսլաւ պատուիրակ Մ. Սուրիչ դիտել տուաւ որ եուկոսլաւ պատուիրակութիւնը կարգ մը փոփոխութիւններ պիտի պահանջէ։

Վերջապէս պուլկար պատուիրակ Մ. Զէլիքոֆ յայտարարեց որ պուլկար պատուիրակութեան գործունէութիւնը պիտի ներշնչուի առանձնապէս մասնաւորաբար Սեւ Ծովի ամրոցներու, որ զինաթափուած մնալու դատապարտուած են։

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Խորհրդաժողովին կէսօրէ յետոյ մասնաւոր նիստին, ըստ որուն նախագիծին յօդուածներուն քննութիւնը։ Հինգ յօդուածները կարգով քննուած են։ Երէկ խորհրդաժողովը սկսած է քննել նախագծին ամէնակարեւոր մասը, որ կը վերաբերի մարտանաւերու անցքին։ Մասնագիտական և խմբագրական երկու յանձնաժողովներ պիտի կազմուին, մասնաւորապէս սուլթանութեան կարօտ կէտերը քննելու համար։ Ընդհանրապէս կը կարծուի որ Թրքական նախագիծը մեծ փոփոխութիւնց առարկայ չպիտի դառնայ և միայն մանրամասն կէտերու վրայ բարեփոխումներ պիտի կատարուին։

ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ԾԱԳԻՆ

Հավասի գործակալութեան Մոնթրէոյի դիւանագիտական թղթակիցը կ'ըսէ որ խորհրդաժողովը կը գտնուի կնճռոտ աշխատութեան մը առջեւ, որովհետեւ պատուիրակները գիտութեամբ չպիտի համաձայնին մարտանաւերու և օդանաւերու Նեղուցներէ անցքին մասին։

Թղթակիցը կը չեշտէ նաեւ որ մասնագիտական հարցեր ալ կը ներկայանան։ Օրինակի համար անլլ. և ռուս տեսակէտները կը տարբերին Նեղուցներէ անցնելու համար մարտանաւերու տարողութեան սահմանափակման մասին։

Անգլիա կ'ըսէ թղթակիցը, կ'ուզէ որ Միջերկրականի հաւասարակշռութիւնը չի խանգարուի, Սեւ Ծովի ռուսական նաւատորմին յանկարծական անցքով։ Խորհրդաժողովին կարեւորութիւնը հետզհետէ կը մեծնայ և պիտի հասնի տոնդոտ կէտի մը երբ պիտի ներկայանայ «հիմնական հարցը»։

Այս կարեւորութիւնը ալ աւելի պիտի աւելնայ երբ Իտալիա բեմ ելնէ։

ԻՏԱԼԻԱ ԴԻՐՔ ԿԸ ԲՌՆԷ

ՀՌՈՄ 23.— «Ճիօրնալէ տ'Իթալիա» կը գրէ.— Թրքական պահանջները ընդհանրապէս կարծուածէն շատ աւելի ընդարձակ բնոյթ մը ունին։ Այս պահանջները կը հիմնուին այն գաղափարին վրայ թէ Միջերկրականի մէջ ներկայիս գոյութիւն ունի պատերազմական վտանգի վիճակ մը։ Գնչ որ կը վերաբերի Իտալիոյ։ Մուսոլինի քանիցս կրկնեց թէ հապէշ խնդիրը կը նկատէ գաղթային բնոյթ ունեցող խնդիր մը և թէ պիտի զգուշանայ որ ան եւրոպական խնդիր մը դառնայ։ Հետեւաբար անհիմն է իր պահանջները բանաձեւելու համար Թուրքիոյ ցոյց տուած շարժառիթներէն մին։ Իտալիա չուզեր ներկայացուցիչ ունենալ Մոնթրէոյի մէջ և ասիկա պէտք է նկատուի ազգարարութիւն մը թէ չկրնար ընդունիլ ոեւէ որոշում որ կը տրուի առանց իրեն։

ՄՈՆԹՐԷՕ 23.—Խորհրդաժողովին նրբանցքներուն մէջ կ'ըսուի թէ Թուրք պատուիրակութիւնը դեռ չէ հրատարակած այն հաղորդագրութիւնը, որ ստացած է Հռոմէն։ Իտալիա բանաձեւուած վերապահութիւններ կը կատարէ այս գրութեան մէջ։

Բրիչարիա Արաս կը յուսայ որ իտալ. կառավարութիւնը կամ եւ պիտի առնէ զայն և կամ պիտի մեղմացնէ։ Սակայն և այնպէս Հռոմի լուրերը կ'ապացուցանեն թէ Իտալիա չպիտի փոխէ իր դիրքը և եթէ նոյնիսկ ներկայ գտնուի Խորհրդաժողովին, Թրք. առաջարկներուն կարգ մը հակառաջարկներ պիտի ներկայացնէ։

ՃԱՓՈՆ ԱԼ Կ'ԱՌԱՐԿԷ

«Թայմզ»ի Իսթանպուլի թղթակիցը կը գրէ թէ, պետութեանց Թուրքիայէն փրցնել յուսացած ամենամեծ մենաշնորհը ուրիշ բան չէ բայց եթէ ապահովել որ Նեղուցները բաց պահուին չէզոք նաւերու առջեւ և ընդհ. պատերազմին եղածին նման չի փակուին։

Անգլիա, ինչպէս Լոզանի մէջ ըրաւ, պիտի պահանջէ որ Նեղուցներու անցքի իրաւունքը տարածուի բոլոր մարտանաւերու համար։ Ռումանիա, Պուլկարիա և Յունաստան կը մասնակցին այս գաղափարին։ Սովիէթ Ռուսիա բացարձակապէս հակառակ է մարտանաւերուն Սեւ Ծով անցքին։ Միւս կողմէ Ճապոն ալ մասնաւորաբար պատերազմի առեն Սեւ Ծովէն Մեջերկրական մարտանաւերուն անցքին դէմ է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ հաստատութեան մը և Սումէր Պանքի ներկայացուցիչներուն միջեւ համաձայնութիւն գոյացած է Քարապիւքի մէջ կառուցուելիք երկաթի և պողպատի գործարանին համար։

Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութիւնը

(Շար. Ա. էջէն)

«Պերլինէր Թակէպլաթ» կ'ըսէ որ Ֆրանսա. կառավարութեան մտադրութիւնը կարգ մը մասնաւոր հարցերու նկատմամբ բացորոշ չէ, ինչպէս «զանուրեան բոլոր պետութեանց ամբողջականութիւնը յարգելու» մասին։

ՖՐԱՆՍԱ ՆՈՐ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ ՁՊԻՏԻ ԸՆԴՈՒՆԻ

ՓԱՐԻԶ 24.—Պատասխանելով Խորհրդարանի մէջ կատարուած հարցապնդումներու, որոնք մտահոգութիւն կը յայտնէին Գերմանիոյ յարձակողական մտադրութեանց մասին, Իվոն Տէլպոս յայտարարեց ի մէջ այլոց.

Գերմանիոյ ցեղային վարդապետութիւնները աւելի մեծ վտանգ մը կը ներկայացնեն քան թէ իր ազգային համոզումները։

Ֆրանսա կը պահէ իր պաշտպանութիւնը։ Ան ի գործ կը դնէ իր կարելին պաշտպանելու համար միջազգային արդարութիւնը։ Ազգերու Ընկերութեան ընդհ. ժողովի յառաջիկայ նստաշրջանին լօքարնոյական պատուիրակները կարծիքի փոխանակութիւններ պիտի ունենան Լօքարնոյի ուխտին բոնաբարման մասին։

Ֆրանսա կը բաղձայ դանելու համաձայնութեան գետին մը Գերմանիոյ հետ։ Ոչ ոքի կը սպառնանք և երբեք չպիտի ընդունինք նոր ըսպառնալիք մը։

Ֆրանսա ամբողջովին նուիրուած է արդարութեան գաղափարին և գլուխ պիտի հանէ իր հսկայական աշխատութիւնը։

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՆԱԽԱԳԱՀԵՑ ԿՈՒՍԱԿԱԼՆԵՐՈՒ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ

Անգարայի մէջ նախընթաց օր տեղի ունեցած է 28կուսակալներու գումարումը, Նախագահութեամբ վարչապետ Ըսմէթ Ինէօնիւի։

Բոլոր գործավարները և Հալքի ընդհ. վարչ. խորհուրդի անդամները ներկայ կը գտնուէին այս գումարման։ Ըէճէպ Փէքէր. որ արձակուրդով Իսթանպուլ մեկնած էր, ներկայ չէր գտնուեր։ Նիստի ընթացքին Ըսմէթ Ինէօնիւ լուսաբանութիւններ տուաւ կուսակալներուն չրջանային Հալքի նախագահներու պաշտօններուն մասին։

Յետոյ վարչապետը և գործավարները հեռացան ժողովասրահէն։ Նիստը վերսկսաւ նախագահութեամբ ներքին գործավար Շիւքրի Գայայի, որ բացատրեց կուսակալներուն, իրենց տրուած նոր պաշտօնները և հրահանգներ տուաւ։ Կուսակալները հարկ եղած հրահանգները ստանալէ յետոյ խնդրած են գործավարէն իրենց մեծարանքը հաղորդելու Աթաթիւրքի։

*** Ներքին գործավար և Հալքի ընդհ. քարտուղար Շիւքրիւ Քայա նախընթաց օր մեկնած է Իզմիր, ուր այսօր տեղի պիտի ունենայ Անգարայի մէջ ներկայացնի գտնուած կուսակալներու գումարում մը։

Գործավարը Իզմիրէ պիտի երթայ Թրակիա։

ԶԻՒՆ ԵՒ ՏԵՂԱՏԱՐՄԱՔ

Անատոլուի մէջ խիստ անանպատ օդեր կը տիրեն։ Դրզբլճամամէ կը հեռագրուի թէ Վարնաքէօյի և Սէհէրի մէջ ձիւն տեղացած է։ Դեւտինը ծածկուած է 15 սանթիմէթր թանձրութեամբ ձիւնի խաստով մը։ Տուներու մէջ ջերմոց կը վառի։

Անթալիայէ ալ կը հեռագրեն թէ մրրկախառն խիստ զօրաւոր անձրեւ մը կը տեղայ։ 15 տարու աղեկ մը կայծակնահար եղած է։ Կայծակէն վիրաւորուած են 1 կին, 15 ուսանողներ և 3 ուղեւոր։ Հունձքերը վնասուած են։

Թարսուսի մէջ ա հաւկիթի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է 15 վայրկեան։ Հունձքերը ամբողջովին փճացած են։ Բազմաթիւ երկրագործներ վիրաւորուած են կարկուտէն։

ԳԵՐՄԱՆ ԸՄԲԻՇՆԵՐԸ ԵԿԱՆ

Պերլինի ոլիմպիականներուն նախօրեակին, Թրքական խումբին հետ երեք մրցում կատարելու համար հրաւիրուած գերման ըմբիշ խումբը երէկ առաւօտ քաղաքս ժամանեց։

Գերմանները առաջին մրցումը այս գիշեր Թագսիմի Սթատիումին մէջ պիտի կատարեն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Անգարայի դեսպանատունը կը հերքէ Իսթանպուլի թերթերուն տուած այն լուրը թէ գերման ներքին նախարարութեան մէկ չրջաբերականը ոչ արիական ցեղ կը նկատէ իրանցի, իրաքցի և եգիպտացիները։ Այս լուրին կատարեալ սխալ ըլլալը կը բխի անկէ ս. Նիւրէմպէրկի օրէնքներուն մէջ ոչ մէկ տեղ արիական ցեղ բառերը գոյութիւն ունին։

ՀՕԼԱՆՏԷ ՊԱՆՔ-ԻՆԻ Ն. Վ.

Կը տեղեկանանք թէ, վերոյիշեալ դրամատունը յառաջիկայ Յուլիս 1 ին նոր մասնաճիւղ մը պիտի բանայ Օրանժէսթատի մէջ (Արուպա, Հոլանտական Արեւմտեան Հնդկաստան)։

Այս որոշումը տրուած է Արուպա կղզիին յարաճուն յառաջդիմութեան պատճառաւ, արդիւնք՝ հոն հաստատուած քարիւղի գտաններուն։

Այս կերպով վերոյիշեալ դրամատան մասնաճիւղերուն թիւը 10ի կը բարձրանայ, որոնք են՝

Թուրքիա՝	Իսթանպուլ
Հոլանտա՝	Ամսթէրտամ
Արժանթին	Պուէնոս Այրէս
Պրազիլիա	Ռիո տէ Եանէյրո
	Սանթոս, Սան Փաւլո
Վէնէզուէլա՝	Գարագաս
Պաղեստին՝	Հայֆա
Քիւրասաօ՝	Վիլլէմսթատ
Արուպա՝	Օրանժէսթատ

Sahibi ve yazı işleri müdürü
İHOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՏԻԿԻՆՆԵՐ՝ ՍՐԻՈՐԻՆԵՐ՝
Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊՆԵՐԸ ՄԵՆԱՆ ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՐԻՆ
Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԼ, ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
զոր քսելով ձեր գոյլերն այնքան հաւանակ նութիւն ունեցող սեղերը, կատարելապէս պատուած կ'ըլլաք անոր տակ ուրիշ։
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Փոխարինելի վերադարձած դեղերուն և յարգարդ իրեղէն վճարուած ի նութենէ։

ՅԱՐ ՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆՅՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունեն առուտուր ընողներ բացառապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անխնայի սկզբունքն է։
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՅՈՒՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՇԱՆԱ

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐԶԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայեէօռ և քլասիք մանթոներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։
ՀԱՍՑԷ.— Բարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, թիւ 1—2 Հեռաձայն՝ 41098։

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷՏԻ ԽՈՒՄԲԸ
Այս գիշերժամը 21.45ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
կուտայ իր առաջին ներկայացումը
Պայ-Պայաճ
Մեծ օփէրէթը
Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփէրէթները
Նախապէս ճշդել տուէք ձեր սեղանները

ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՎԷՅԻ ԸՆԿ.Ե'ԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1936 ՅՈՒՆԻՍԻ 15Է ՍԿՍԵԱԼ ՑՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

	Թիւ	Ուղղութիւն	Մեկնում Միջոց	Առաջին մեկնում	Վերջին մեկնում
	1	Շիշլի-Թիւնէլ	Շիշլիէն Թիւնէլ	10	ժ. 5.40
			Թիւնէլէն Շիշլի	6	ժ. 6.—
	11	Շիշլի Գէյազիս	Շիշլիէն Գէյազիս	14	ժ. 6.20
			Գէյազիսէն Շիշլի	26	ժ. 7.02
ՇԻՇԼԻԻ ԳԻԾ	12	Հարպիէ-Ֆաթիհ	Հարպիէէն Ֆաթիհ	13	ժ. 6.30
			Ֆաթիհէն Հարպիէ	13	ժ. 5.45
	12ա	Հարպիէ Ակսարայ	Հարպիէյէն Ակսարայ	14	ժ. 6.40
			Ակսարայէն Հարպիէ	28	ժ. 5.57
	15	Թաքսիմ-Սիրքէճի	Թաքսիմէն Սիրքէճի	7	ժ. 7.15
			Սիրքէճիէն Թաքսիմ	7	ժ. 7.35
	16	Մայֆա-Պայազիտ	Մայֆայէն Պայազիտ	11	ժ. 6.15
			Պայազիտէն Մայֆա	20	ժ. 7.—
	16ա	Շիշլի-Էմինէօնիւ	Շիշլիէն Էմինէօնիւ	15	ժ. 6.10
			Մայֆայէն Էյէօնիւ		ժ. 7.5
			Էմինէօնիւէն Մայֆա	18	ժ. 6.40
	17	Շիշլի-Սիրքէճի	Շիշլիէն Սիրքէճի	8	ժ. 6.25
			Սիրքէճիէն Շիշլի	8	ժ. 6.55
	17ա	Մեծ.քէօյ-Էմինէօնիւ	Մեծ.քէօյէն Էմ.էնիւ	21	ժ. 6.45
			Էմ.էօնիւէն Մեծ.քէօյ	21	ժ. 7.17
	19	Գուրբուլբ-Պայազիտ	Գուրբուլբէն Պայազիտ	15	ժ. 6.—
			Պայազիտ-Գուրբուլբ		ժ. 6.45
	19ա	Շիշլի-Էյէօնիւ	Շիշլիէն Էմինէօնիւ	15	ժ. 6.5
			Գուրբուլբէն Էյէօնիւ		ժ. 6.57
			Էյէօնիւէն Գուրբուլբ	13	ժ. 6.35
ՊԷՅՐԻՊ ԳԻԾ	22	Պէպէք-Էմին Էօնիւ	Պ. Թաշէն Պէպէք		ժ. 5.23
			Պէպէքէն Էմինէօնիւ	15	» 5.45
			Էյէօնիւէն Պէպէք	11 12	» 5.55
			Պէպէքէն Պէշիքթաշ	20	
	23	Օրթաքէօյ-Ազսէրայ	Օրթաքէօյ-Ազսէրայ	15	ժ. 5.50
			Ազսէրայէն Օրթաքէօյ	15	ժ. 6.35
	34	Պէօշիքթաշ-Ֆաթիհ	Պ. Թաշէն Ֆաթիհ	10	ժ. 6.30
			Ֆաթիհէն Պ. Թաշ	15	ժ. 7.10
ԿԱՐԱՅԻ ԳԻԾ	32	Թօփգափու Սիրքէճի	Ազսէրայէ Թ. գափու		ժ. 5.25
			Թ. Գափուէն Սիրքէճի	8	ժ. 5.40
			Սիրքէճիէն Թ. Գափու	7	ժ. 6.12
			Թօփգափուէն Ազսէրայ	20	ժ. —.—
	33	Եէնիգուլ-Սիրքէճի	Ազսէրայէն Ե. Գուլէ	8	ժ. 5.30
			Ե. Գուլէէն Սիրքէճի	7	ժ. 5.45
			Սիրքէճի Ե. Գուլէ	7	ժ. 6.-17
			Եանիգուլէէն Ազսէրայ	20	ժ. —.
	37	Էյիրնէ Գբ.Սիրքէճի	Ազսէրայ-Էյիրնէ գբ.		ժ. 5-25
			Էյիրնէգբ.-Սիրքէճի	10	ժ. 5-45
			Սիրքէճի-Էյիրնէգբ	16	ժ. 6.14
			Էյիրնէգբ. Ազսարայ		——

23.40		
24.—		
23.15		
23.30		
22.50		
19.10		
19.30		
23.20		
24.05		
ժ. 6.55		
ժ. 20.20		
ժ. 20.50		
ժ. 20.—		
ժ. 20.30		
ժ. 18.45		
ժ. 19.15		
ժ. 23.10		
ժ. 23.55		
ժ. 6.43		
» 20.45		
» 20.15		
23.40		
24.20		
1.—		
20.50		
21.35		
20.40		
ժ. 21.20		
ժ. —.—		
ժ. 23.30		
ժ. 24.—		
ժ. 24.35		
ժ. —.—		
ժ. 23.35		
8.24.05		
ժ. 24.40		
23-27		
23-50		
24-25		

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ՄԻ ՍՊԱՍԵՐ ԱՄԱՌՈՒԸՆԷ ԻՍԿ ԳՆԷ

ԹՈՒՐՔ ԱՆԹՐԱՍԻԹԸ

որ ամէն վառարանի մէջ կը վառի եւ ամէնէն աւելի կը տաքցնէ

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ՄԻ ՍՊԱՍԵՐ ԱՄԱՌՈՒԸՆԷ ԻՍԿ ԳՆԷ

ԹՈՒՐՔ ԱՆԹՐԱՍԻԹԸ

որ ամէն կրակարանի մէջ կը վառի եւ շուտ կը բռնկի

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ՄԻ ՍՊԱՍԵՐ ԱՄԱՌՈՒԸՆԷ ԻՍԿ ԳՆԷ

ԹՈՒՐՔ ԱՆԹՐԱՍԻԹԸ

որ կը վառի ամէն սկաւառակով փուռերու մէջ եւ որ նուազագոյն մոխիր կուտայ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ
եւ
ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ
Առողջ և գեղեցիկ
ԱԿՌԱՆԵՐՈՎ
իսկ առողջ և գեղեցիկ
ակռաներն ալ
ՐՍՏԻՕԼԻՆՈՎ
կ'ապահովուին

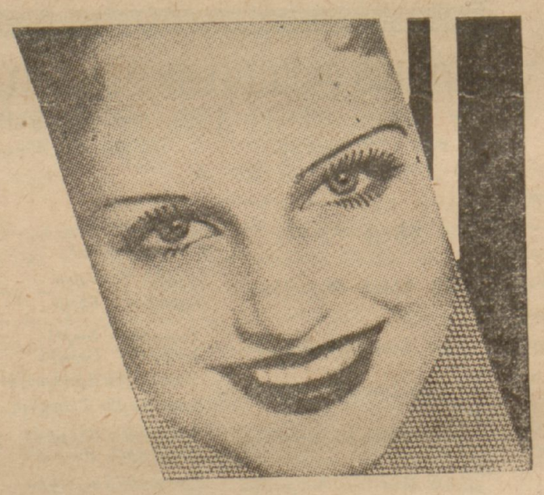

ԽԻՍՏ ՈՒՇԱԴԻՐ ԵՂԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ

Երբեմն ամէնէն վարպետ բժիշկներն իսկ պատճառն ու աղբիւրը գտնել չկրցած հիւանդութիւն մը, խիստ չատ փորձերով հաստատուած է որ տկարի բորբոքումէն առաջ կուգայ։

Օրը երկու անգամ խոզանակեցէք ձեր ակռաները եւ միշտ

RADYOLiN

գործածելով կրնաք պաշտպանել ձեր ակռաները

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԴԻՐՕՏՄԱՆԵՐԻ

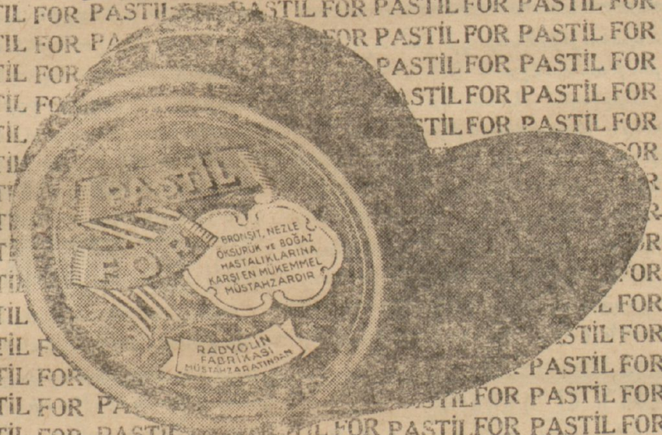

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայները չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր։

GRiPiN

Մէկ հատ «գրիպին» իսկ կը դադրեցնէ ամէնէն խիստ և յամառ լխու ցաւերը, կ'ապահովէ ձեր հանգիստ քունը, չի խանգարեր ձեր ստամոքսը և չի յոգնեցներ ձեր սիրտն ու երիկամունքները։

ՊԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ ՄԻՄԻԱՅՆ ԵՒ ՄԻՇՏ

ԿՈՒՓԻՆ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱՍԻՐԻԱ

Դշ., 24 Յունիս, ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՄԷՐԱՆՕ

Եշ. 25 Յունիս, ժամը 17ին Ղալաթիոյ կամուրջէն դէպի Փիրէա, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճէնովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Եշ. 25 Յունիս, ժամը 17 ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Պրէնտիզի, Անգոնա, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Ուր. 26 Յունիս, ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընկ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Բըխթըմ խան, Կալաթա. թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է, «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քօնոսոմանտ տալ։

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Բըհթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումս դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Hercules բեռ կ'առնէ Յնս. 22 27
Vulcanus Բեռ կ'առնէ Յլս. 6-11

Գեամերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hercules Յունիս 15ին
Vulcanus » 28ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Ceres Յունիս 17ին
Ulyses Յուլիս 1ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասգօ։

Dakar Maru Յուլիս 19ին
Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ Իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Բըհթըմ խան։

Ընկերութիւնը որ Սիրոյ բոլոր քաղաքներու կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ մաքսային Պոլիս-Փարիզ Լոնտոն գիծերու համար։